

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 653

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 decembrie 2000

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 157 din 21 septembrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385 ² din Codul de procedură penală.....	1-4	Decizia nr. 194 din 12 octombrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală.....	10-12
— Opinie separată.....	5	Decizia nr. 206 din 17 octombrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri agricole sau terenuri aflate permanent sub luciul de apă.....	12-14
Decizia nr. 178 din 26 septembrie 2000 privind excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69, 70 și 77 din Legea presei nr. 3/1974, republicată.....	5-6	Decizia nr. 228 din 16 noiembrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere.....	14-15
Decizia nr. 187 din 10 octombrie 2000 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă.....	6-8		
Decizia nr. 193 din 12 octombrie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală....	8-10		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 157

din 21 septembrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385² din Codul de procedură penală

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Iuliana Nedelcu — procuror
Laurențiu Cristescu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385² din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Georgiana Raluca Tomescu, prin mama sa Mimi Tomescu, în Dosarul nr. 656/2000 al Tribunalului Vaslui.

La apelul nominal răspunde Dumitru-Daniel Olaru, personal și asistat de avocat Marian Priceputu, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Apărătorul lui Dumitru-Daniel Olaru arată că excepția este neîntemeiată, deoarece prevederile legale criticate nu

aduc atingere dispozițiilor constituționale invocate. Partea interesată poate declara apel în cauzele în care procesul penal a fost declanșat în urma formulării unei plângeri prealabile. Procurorul pune în mișcare acțiunea penală în virtutea dispozițiilor art. 130 din Constituție. Se mai arată că prevederile legale criticate nu sunt în dezacord cu dispozițiile art. 16, 21, 125 și 128 din Constituție, nici cu cele ale art. 6 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum susține autorul excepției, deoarece la situații deosebite se impune tratament diferit, după cum la situații egale se impune tratament egal. Se mai arată că legislația penală română asigură un proces echitabil, așa cum cer prevederile art. 6 din convenția amintită, precum și nediscriminarea prevăzută la art. 14 din convenție. Sub acest aspect Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 73 din 4 iunie 1996, a statuat că „Egalitatea părților în procesul civil nu poate fi redusă numai la exercitarea căilor de atac”. În fine, se arată că textele criticate sunt constituționale și se solicită respingerea excepției.

Reprezentantul Ministerului Public susține că tragerea la răspundere în dreptul penal român se realizează pe baza principiilor legalității și oficialității procesului penal. Legislația penală română stabilește rolul persoanei vătămate în procesul penal în ceea ce privește reparațiile la care aceasta are dreptul, în timp ce instrucția penală se realizează din oficiu. Se mai arată că dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției nu sunt încălcate prin prevederile criticate, deoarece din conținutul acestora nu reiese că ele ar duce la restrângerea unor drepturi. În consecință, se consideră excepția ca fiind nefondată și se solicită respingerea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 656/2000, **Tribunalul Vaslui a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385² din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Georgiana Raluca Tomescu, prin mama sa Mimi Tomescu, ca reprezentant legal în dosarul acelei instanțe.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, privitoare la apel, și, în mod corespunzător, cele ale art. 385² din Codul de procedură penală, privitoare la recurs, care prevăd că partea vătămată poate declara apel, respectiv recurs numai în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă și numai în ce privește latura penală, contravin dispozițiilor constituționale privind egalitatea în drepturi (art. 16), precum și celor referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (art. 49). De asemenea, dispozițiile criticate reprezintă o restrângere a dreptului părții vătămate de a exercita căile de atac ale apelului și recursului, ceea ce conduce implicit la o inegalitate de tratament juridic pentru partea vătămată față de celelalte părți din procesul penal, respectiv față de stat și de inculpat. Se arată că partea vătămată este considerată un subiect procesual secundar, alături de subiectului principal, respectiv statului. Or, în literatura de specialitate se consideră că partea vătămată trebuie să aibă dreptul de a participa la desfășurarea procesului penal, această participare răspunzând unui interes legitim, în sensul art. 21 din Constituție. Datorită faptului că partea vătămată nu are

posibilitatea de a exercita căile de atac ale apelului și recursului, ea este pusă în situație de inferioritate în raport cu celelalte părți. Se mai arată că dispozițiile criticate contravin și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil. De asemenea, întrucât restrângerea drepturilor părții vătămate nu este prevăzută printre cazurile arătate la art. 49 din Constituție, dispozițiile legale criticate contravin și acestor prevederi. Autorul excepției consideră că singura posibilitate pe care o are partea vătămată în ceea ce privește latura penală este să se adreseze procurorului pentru ca acesta să declare apel sau recurs împotriva hotărârii pe care o consideră nedreaptă, iar procurorul procedeză așa cum consideră el că este legal. Or, partea vătămată trebuie să aibă dreptul de a folosi căile de atac și pe latura penală, fără să depindă de procuror în legătură cu realizarea unui interes legitim.

Tribunalul Vaslui, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, apreciază că aceasta este întemeiată și că dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385² din Codul de procedură penală sunt constituționale numai în măsura în care nu limitează dreptul persoanei vătămate de a exercita căile de atac ale apelului și recursului doar la ipoteza prevăzută în text. Aceste dispoziții legale restrâng posibilitatea părții vătămate de a exercita căile de atac, ajungându-se la inegalitatea de tratament juridic al acestei părți în raport cu celelalte părți din proces. Dispozițiile art. 21 din Constituție permit oricărei persoane accesul la justiție pentru apărarea intereselor sale legitime. Este subînțeles că accesul liber la justiție permite depunerea oricăror cereri a căror rezolvare este de competența instanțelor judecătorești. Caracterul legitim sau nelegitim al pretențiilor formulate în acțiunea în justiție va rezulta numai în urma judecării pricinii respective și va fi constatat prin hotărâre judecătorească. Folosind expresia „*interese legitime*”, textul constituțional nu pune condiția admisibilității acțiunii în justiție, ci obligă justiția să ocrotească numai interesele legitime. Instanța mai precizează că, dacă în faza judecării în primă instanță, partea vătămată are aceleași drepturi ca și inculpatul, constând în propunerea și administrarea de probe, în schimb, în căile de atac părții vătămate i se restrânge dreptul de a solicita verificarea temeiniciei și a egalității hotărârii pronunțate în ceea ce privește latura penală.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că excepția este neîntemeiată. În cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, cum este cazul în speță, unde, fiind vorba de infracțiunea de raport sexual cu o minoră, pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiterea în judecată constituie atributul procurorului, persoana vătămată nu are dreptul să decidă nici declanșarea procesului penal, nici încetarea acestuia și, în mod firesc, nici continuarea procesului penal prin promovarea căilor de atac ale apelului și recursului. În aceste cauze își găsește aplicarea principiul oficialității, care constituie regula în dreptul procesual penal român. Nu se poate susține că imposibilitatea legală a promovării apelului sau recursului de către partea vătămată ar fi de natură să aducă prejudiciu acesteia. Potrivit art. 130 din Constituție, reflectat în art. 2 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, Ministerul Public reprezintă în activitatea judiciară interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. În

virtutea principiului imparțialității, care, alături de principiile legalității și controlului ierarhic, stă la baza organizării Ministerului Public, procurorul trebuie să manifeste în activitatea sa obiectivitate și echidistanță, să aibă în toate cauzele aceleași criterii de desfășurare a activității sale. Procurorul trebuie să se constituie într-un garant al respectării și aplicării juste a legii. Atunci când procurorul constată că legea nu a fost respectată sau a fost greșit aplicată, el va folosi calea de atac a apelului sau a recursului, după caz, pentru restabilirea legalității. În concluzie, se arată că situația în care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu apare ca profund diferită de aceea în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, motiv pentru care se impune un tratament juridic diferențiat. Principiul egalității, consacrat în art. 16 din Constituție, nu trebuie să atragă aplicarea aceluiași regim juridic unor situații diferite. Se citează în acest sens deciziile Curții Constituționale nr. 70 din 15 decembrie 1993, nr. 74 din 13 iulie 1994 și nr. 139 din 19 noiembrie 1996. În ceea ce privește neconcordanța cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că art. 362 alin. 1 lit. c) și art. 385² din Codul de procedură penală nu contravin art. 16 din Constituție și, pe cale de consecință, nu contravin nici dispozițiilor art. 6 din convenție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. c) și cele ale art. 385² din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

— Art. 362: „Pot face apel: [...] c) partea vătămată, în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, dar numai în ce privește latura penală;“

— Art. 385²: „Pot face recurs persoanele arătate în art. 362, care se aplică în mod corespunzător.“

Textele constituționale invocate de autor sunt următoarele:

— Art. 16 alin. (1) și (2): „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.“;

— Art. 21: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.“;

— Art. 49: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.“

Textul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la dreptul la un proces echitabil, este următorul:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de

către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice, al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzații și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzații;

e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează să fie respinsă.

Art. 362 din Codul de procedură penală stabilește persoanele care pot face apel împotriva sentințelor penale pronunțate în primă instanță, printre acestea, la alin. 1 lit. c), numărându-se partea vătămată, dar numai în ceea ce privește latura penală în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă. Prevederile art. 362 se aplică „în mod corespunzător“ și în ceea ce privește recursul, așa cum se arată în art. 385² din Codul de procedură penală.

În aplicarea prevederilor art. 130 din Constituție privind rolul Ministerului Public, procurorul este titularul acțiunii publice în procesul penal, ca reprezentant al intereselor generale ale societății. În acest context interdicția părții vătămate de a ataca latura civilă a cauzei nu duce la o limitare a accesului acesteia la justiție. Instanța de control judiciar sesizată de partea vătămată nu poate fi împiedicată să constate, atunci când este cazul, că inculpatul a fost greșit achitat pentru motivul că fapta imputată nu există sau că aceasta nu a fost săvârșită de el. Această constatare produce efecte numai asupra acțiunii penale, care poate fi admisă, cea civilă rămânând însă definitivă. Cu toate acestea, contrarietatea de hotărâri poate fi însă înlăturată prin exercitarea căilor extraordinare de atac.

Curtea mai reține că, în ceea ce privește drepturile procesuale ale părții vătămate în procesul penal român, Codul de procedură penală în vigoare face distincție între situațiile speciale în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, când, cu foarte rare excepții, nu numai lipsa plângerii prealabile sau retragerea acesteia, dar și împăcarea părților înlătură răspunderea penală, pe de o parte, și situațiile obișnuite, când acțiunea penală se pune în mișcare și se exercită din oficiu, pe de altă parte. În aceste condiții dreptul părții vătămate de a declara apel sau recurs în ceea ce privește latura penală a cauzei, drept prevăzut la art. 362 alin. 1

lit. c) în ceea ce privește apelul și la art. 385² în ceea ce privește recursul, apare ca o completare a dreptului ei de a dispune cu privire la punerea în mișcare și exercitare a acțiunii penale. Spre deosebire de această situație, în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, persoana vătămată nu are dreptul să decidă nici declanșarea, nici încetarea procesului penal și, în consecință, nici continuarea acestuia prin promovarea căii de atac a apelului [art. 362 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală] sau a recursului (art. 385² din Codul de procedură penală). În aceste cauze își găsește aplicare principiul oficialității înscris la art. 2 din Codul de procedură penală, care constituie regula în procesul penal român. Faptul că în cazul dat partea vătămată nu poate declara apel sau recurs nu este de natură să îi aducă prejudicii. Potrivit prevederilor art. 130 din Constituție, referitoare la rolul Ministerului Public, care își găsesc exprimare în art. 2 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, Ministerul Public reprezintă în activitatea judiciară interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățenilor. În virtutea principiilor imparțialității, legalității și controlului ierarhic, care stau la baza organizării Ministerului Public, procurorul trebuie să manifeste în activitatea sa obiectivitate și echidistanță. El se constituie într-un garant al aplicării corecte a legii, iar atunci când constată că legea a fost greșit aplicată, folosește calea de atac a apelului sau a recursului, după caz, pentru restabilirea legalității.

Curtea constată că, deși în cele două situații drepturile procesuale ale părții vătămate sunt diferite, aceasta nu constituie o încălcare a principiului egalității în drepturi, prevăzut la art. 16 din Constituție, deoarece acest principiu nu trebuie să atragă aplicarea aceluiași regim juridic unor situații diferite. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională, în mod constant, în jurisprudența sa. Menționăm în acest sens Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997, în care Curtea a subliniat că principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite. Or, situația în care punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu, așa cum este cazul în speță, apare ca total diferită de

aceea în care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, fapt pentru care se impune un tratament juridic diferențiat.

Întrucât posibilitatea legală a promovării apelului sau recursului de către partea vătămată nu este de natură să îi aducă prejudicii, având în vedere că sarcina apărării intereselor sale revine Ministerului Public, ca titular al acțiunii penale, nu se poate susține că dispozițiile legale criticate ar contraveni prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Curtea mai constată că, în cauzele în care funcționează principiul oficialității în procesul penal (art. 2 din Codul de procedură penală), Ministerul Public, în baza atribuțiilor stabilite prin art. 130 din Constituție, este titularul acțiunii publice, fiind singurul în măsură să dispună, în condițiile legii și în numele societății, în ceea ce privește folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești cu privire la latura penală. Așa cum, în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, procurorul nu poate dispune punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale împotriva voinței persoanei vătămate, tot așa, în cazurile în care funcționează principiul oficialității, persoana vătămată, când participă în proces în calitate de parte vătămată, deși are anumite drepturi procesuale, nu poate dispune asupra acțiunii penale și nici asupra continuării procesului penal prin folosirea căilor de atac împotriva hotărârii judecătorești pronunțate în cauză. Altfel, partea vătămată s-ar substitui Ministerului Public, singurul împuternicit prin Constituție să reprezinte interesele societății în procesul penal.

Pentru argumentele mai sus arătate nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală contravin art. 49 din Constituție.

De altfel, asupra constituționalității prevederilor art. 362 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a pronunțat, cu opinia separată a patru judecători, și prin Decizia nr. 45 din 14 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 9 august 2000.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 362 alin. 1 lit. c) și ale art. 385² din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Georgiana Raluca Tomescu, prin mama sa Mimi Tomescu, în Dosarul nr. 656/2000 al Tribunalului Vaslui.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 septembrie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

Întrucât magistratul-asistent Laurențiu Cristescu se află în incapacitate temporară de muncă, în locul său semnează, în temeiul art. 261 din Codul de procedură civilă,
Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

OPINIE SEPARATĂ

Considerăm că dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. c), precum și cele ale art. 385² din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, iar soluția care se impunea în speță era aceea de admitere a excepției de neconstituționalitate.

La această concluzie se ajunge, întrucât, în privința dispozițiilor art. 362 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, sunt aplicabile — în mod direct (astfel cum, de altfel, se precizează în cuprinsul deciziei pronunțate în prezenta speță cu votul majorității membrilor Curții) — argumentele pe care le-am înfățișat în opinia separată formulată la Decizia nr. 45 din 14 martie 2000, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 9 august 2000.

Prezenta opinie separată are ca unic scop precizarea că aceleași argumente conduc — deopotrivă — și la concluzia neconstituționalității dispozițiilor art. 385² din Codul de procedură penală.

Rămân, de asemenea, pe deplin aplicabile considerațiile expuse în anterioara opinie separată cu privire la obligativitatea oricărei decizii a Curții Constituționale, indiferent de eventuala existență a unor opinii separate, așa cum este aceea formulată în prezenta cauză.

Lucian Mihai
Romul Petru Vonica
Ioan Muraru
Kozsokár Gábor

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 178

din 26 septembrie 2000

**privind excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69, 70 și 77
din Legea presei nr. 3/1974, republicată**

Lucian Mihai	— președinte
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69, 70 și 77 din Legea presei nr. 3/1974, republicată, excepții ridicate de Corneliu Vadim Tudor și Partidul România Mare în Dosarul nr. 2.331/1999 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, precum și de Corneliu Vadim Tudor și Societatea Comercială „Fundatia, Editura, Revista România Mare” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 2.332/1999 al aceleiași instanțe de judecată.

În ședința din 19 septembrie 2000 Curtea a dispus conexarea Dosarului nr. 151C/2000 la Dosarul nr. 150C/2000, care a fost primul înregistrat, constatând că excepțiile de neconstituționalitate ridicate privesc aceleași dispoziții legale raportate la aceleași prevederi constituționale, iar în ceea ce privește părțile, diferența este nesemnificativă sub aspectul controlului de neconstituționalitate.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 19 septembrie 2000 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 26 septembrie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.331/1999, și prin Încheierea din 20 aprilie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.332/1999, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69, 70 și 77 din Legea presei nr. 3/1974, republicată.** Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de Corneliu Vadim Tudor, Partidul România Mare și Societatea Comercială „Fundatia, Editura, Revista România Mare” — S.R.L. în cauze civile ce au ca obiect cereri de obligare la repararea daunelor morale.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate se susține că textele de lege criticate sunt contrare dispozițiilor art. 30 și 49 din Constituție referitoare la libertatea de exprimare și, respectiv, la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Instanța de judecată, exprimându-și opinia, prin Încheierea din 12 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.331/1999, apreciază că „art. 69 din Legea nr. 3/1974, republicată, nu contravine art. 30 din Constituție, iar art. 49 nefiind aplicabil”. Acest articol poate intra însă sub incidența art. 150 alin. (1) din Constituție „în măsura în care se referă la orânduirea socialistă”.

Referitor la art. 77 din aceeași lege, instanța apreciază că acesta este neconstituțional în raport cu art. 30 alin. (8) din Constituție.

Asupra excepției de neconstituționalitate ridicate în Dosarul nr. 2.332/1999 **Tribunalul București — Secția a III-a civilă nu și-a exprimat opinia** nici în urma intervenției Curții Constituționale. Instanța de judecată precizează doar faptul că, deși preconstituționale, dispozițiile de lege criticate „dau naștere unor raporturi juridice cât se poate de actuale”. În consecință, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost

comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul în punctul său de vedere apreciază că excepțiile au rămas fără obiect, deoarece Legea presei nr. 3/1974, republicată, a fost abrogată, cu excepția art. 72–75 și a art. 93, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 23 mai 2000.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite în cauză de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate ridicate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul prevederilor art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 23 și ale art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenite inadmisibile, excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69, 70 și 77 din Legea presei nr. 3/1974, republicată, excepții ridicate de Corneliu Vadim Tudor și de Partidul România Mare în Dosarul nr. 2.331/1999 al Tribunalului București – Secția a III-a civilă, precum și de Corneliu Vadim Tudor și de Societatea Comercială „Fundația, Editura, Revista România Mare” – S.R.L. din București în Dosarul nr. 2.332/1999 al aceleiași instanțe de judecată.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 septembrie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 187 din 10 octombrie 2000

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Vlad Alexandru Ionescu în Dosarul nr. 868/1999 al Tribunalului București – Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal răspunde Vlad Alexandru Ionescu, personal, lipsind Consiliul General al Municipiului București, Consiliul Local al Sectorului 5 București și Societatea Comercială „Cotroceni” – S.A., față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, autorul excepției arată că instanța a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul civil, în întregul său. Ulterior datei de înregistrare a sesizării, el s-a adresat direct acestei Curți și prin cerere scrisă a precizat că dispoziția legală criticată pe calea excepției de neconstituționalitate este cea cuprinsă în teza întâi a art. 330 din Codul de procedură civilă, și anume: „*Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile [...]*”; a precizat, de asemenea, că aceste prevederi contravin dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 11, art. 16, art. 20 alin. (2) și ale art. 21 din Constituție, ale art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și celor ale art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. În continuare autorul excepției susține că punctul de vedere exprimat de Guvern este neîntemeiat, deoarece prin exercitarea căii extraordinare de atac se vizează desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile, ceea ce este de natură să încalce principiul securității raporturilor juridice. În sprijinul acestor susțineri evocă, din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cazul „*Brumărescu împotriva României*”, 1999.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate în temeiul art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, considerând că aceasta este inadmisibilă, deoarece soluționarea fondului cauzei nu depinde de dispoziția legală criticată, dat fiind că obiectul acesteia nu îl constituie un recurs în anulare, ci o acțiune în constatarea perimării unei hotărâri judecătorești.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 15 martie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 868/1999, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Vlad Alexandru Ionescu în cadrul unei acțiuni în constatarea perimării unei hotărâri judecătorești aflate în faza de judecată a apelului.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 330 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, întrucât permit procurorului general introducerea recursului în anulare împotriva unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Nu indică nici o prevedere constituțională care ar fi încălcată prin dispozițiile legale criticate, arătând doar că procurorul general nu are calitate procesuală activă, iar prin recursul în anulare nu apără interesul general, ci, dimpotrivă, acționează în sens contrar.

Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, exprimându-și opinia, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată, „având în vedere că dispozițiile care reglementează recursul în anulare [...] nu contravin intereselor generale ale societății, ci, din contră, vin să apere ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățenilor”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost

comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția ridicată este neîntemeiată, deoarece, „Potrivit art. 125 alin. (3) și art. 128 din Constituție, procedura de judecată este stabilită de lege, iar împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac în condițiile legii. Aceste prevederi constituie temeiul constituțional al dispozițiilor referitoare la recursul în anulare din Codul de procedură civilă”. În același punct de vedere este evocată și jurisprudența Curții Constituționale, în care s-a statuat, în mod constant, că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 330 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „*Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:*

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
2. când s-au săvârșit infracțiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunțată.”

În vederea exercitării controlului de constituționalitate întemeiat pe prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională poate fi sesizată în condițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, care are următorul cuprins: „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*”.

Examinând conținutul Încheierii Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și susținerile autorului excepției, cu raportare la dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea constată că nu poate proceda la examinarea pe fond a excepției ridicate, pentru că soluționarea cauzei, aflată pe rolul instanței de judecată, nu depinde de dispoziția legală criticată. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 330 din Codul de procedură civilă, cu care a fost investită prin actul de sesizare, și care prevede dreptul procurorului general de a declara recurs în anulare. Obiectul litigiului, în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, îl constituie cererea de constatarea a perimării unei decizii a Curții Supreme de Justiție — Secția civilă, pronunțată cu ocazia soluționării recursului în anulare, susținându-se că procurorul general nu avea dreptul

constituțional să introducă recursul în anulare, iar decizia nu a fost pusă în executare înlăuntrul termenului de prescripție de 3 ani, prevăzut la art. 2 din Decretul nr. 167/1958. Curtea constată că soluționarea unei asemenea cereri nu depinde de dispozițiile art. 330 din Codul de procedură civilă. Prin acțiune se urmărește desființarea unei decizii a instanței supreme, împotriva căreia nu există nici o cale de atac.

Potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța o res-*

pinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională.”

Având în vedere că în speță există o cauză de inadmisibilitate, prevăzută la art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea reține că instanța de judecată însăși avea obligația să constate că excepția este inadmisibilă și să o respingă ca atare, în temeiul alin. (6) al aceluiași articol. Instanța de judecată nu a procedat însă așa și, ca atare, revine Curții Constituționale obligația de a aplica dispozițiile legale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 12, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1), alin. (4) și alin. (6) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

în numele legii

DECIDE :

Respinge ca fiind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă, ridicată de Vlad Alexandru Ionescu în Dosarul nr. 868/1999 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 octombrie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 193

din 12 octombrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ralu Traian Filip în Dosarul nr. 15.426/1997 al Judecătoria Sectorului 1 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public arată că, prin deciziile nr. 161, 162 și 163 din 21 septembrie 2000, Curtea Constituțională a respins excepții de neconstituționalitate referitoare la același text de lege. De aceea se solicită respingerea și a excepției de neconstituționalitate ridicate în acest dosar.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 15.426/1997, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată, prin apărător, de Ralu Traian Filip.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale în raport cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât „urmăre plângerii prealabile a persoanei vătămate se pune în mișcare acțiunea penală, persoana chemată în judecată devenind «inculpat»” și, drept consecință, „drepturile procesuale ale «persoanei vătămate» sunt mult mai largi decât ale presupusului făptuitor devenit și citat ca inculpat în cauză, deși legea îl prezumă «nevinovat», până la momentul când hotărârea pronunțată de instanța de judecată va deveni definitivă”. Dintr-un alt punct de vedere, se arată în continuare, „instanța care a pus în mișcare acțiunea penală

[...] urmează a se pronunța și asupra fondului [...] ceea ce este de natură a afecta și imparțialitatea judecătorului“, fiind, astfel, lezat dreptul la un proces echitabil.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, consideră că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală sunt constituționale, întrucât „inculpatul nu suferă nici o discriminare pe motiv de rasă, naționalitate, etnie, religie, opinie, doctrină politică, un anumit statut social sau economic (art. 4 din Constituția României), astfel încât nu e cu nimic știrbit principiul constituțional al egalității în drepturi“. Referitor la lezarea dreptului la un proces echitabil, instanța arată că „simplul fapt de a se da curs unei plângeri prealabile nu înseamnă antepunere, ci doar o posibilitate prevăzută de lege, neechivalând cu soluționarea fondului cauzei“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul în punctul său de vedere apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală este nefondată, întrucât „activitatea procesuală care se desfășoară după punerea în mișcare a acțiunii penale de către organele judiciare competente este cea de drept comun. Prin urmare, are loc fie o cercetare în faza de urmărire penală, fie o cercetare judecătorească. În ambele situații persoana inculpată are la dispoziție suficiente garanții pentru a-și asigura dreptul la apărare, pentru a combate acuzațiile ce i se aduc, inclusiv prin exercitarea căilor de atac“. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, în punctul de vedere al Guvernului se arată că „se dă o interpretare eronată principiului egalității în fața legii, în vădită contradicție cu modul în care a statuat Curtea Constituțională în nenumărate decizii“. În acest sens se invocă Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, criticate ca fiind neconstituționale, au următoarea redactare: „*Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară astfel de plângere*“.

Textul art. 16 alin. (1) din Constituție, invocat de autorul excepției ca fiind încălcat, are următorul conținut: „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*“.

Autorul excepției critică instituția plângerii prealabile, condiție necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale. Întreaga critică de neconstituționalitate se bazează pe faptul că, în cazul introducerii plângerii prealabile direct la instanța de judecată, persoana reclamată obține automat calitatea de inculpat, fără a se administra în prealabil probe care să confirme vinovăția sa. Cazurile în care plângerea prealabilă se adresează direct instanței de judecată sunt prevăzute la art. 279 alin. 2 lit. a) din Codul de procedură penală.

Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, Curtea constată că nu poate fi reținută, sub nici un aspect, critica formulată și, prin urmare, excepția urmează să fie respinsă.

Condiționarea punerii în mișcare a acțiunii penale de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate reprezintă o excepție de la regula generală a oficialității procesului penal, înscrisă la art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală. Cazurile în care este necesară plângerea prealabilă se împart și ele în două categorii: în cazul anumitor infracțiuni limitativ prevăzute de lege, plângerea prealabilă se depune direct la instanța de judecată, iar în cazul altor infracțiuni, de asemenea determinate prin lege, plângerea trebuie adresată organului de urmărire penală competent, sesizarea instanței de judecată urmând a se face prin rechizitoriul procurorului. Toate aceste reguli sunt norme procedurale, iar, potrivit dispozițiilor art. 125 alin. (3) din Constituție, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*“. Constituția lasă deci la libera opțiune a legiuitorului stabilirea infracțiunilor în cazul cărora este necesară plângerea prealabilă, a celor în cazul cărora trebuie efectuată urmărirea penală, precum și a celor în cazul cărora sesizarea instanței de judecată se face prin plângerea prealabilă directă a persoanei vătămate.

Curtea constată că în orice proces penal, începând din momentul declanșării sale (începerea urmăririi penale sau sesizarea instanței de judecată), sunt implicate diferite părți: învinuit, inculpat, parte vătămată, parte civilă, parte responsabilă civilmente etc. Toate părțile procesului penal au drepturi și obligații egale. Nici o normă procedurală penală nu prevede drepturi privilegiate și nici îngrădirea exercitării drepturilor procesuale pentru nici una dintre părțile procesului penal. Inculpat, parte vătămată, parte civilă și altele reprezintă denumiri specifice pentru indicarea calității procesuale a persoanelor implicate în procesul penal, iar distincțiile făcute între calitatea părților nu înseamnă nici privilegii și nici discriminări.

Calitatea procesuală de inculpat este definită la art. 23 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat*“. Calitatea de inculpat nu reprezintă o prejudecare a cauzei, nu răstoarnă prezumția de nevinovăție, prevăzută la art. 23 alin. (8) din Constituție, și nu prejudiciază interesele legitime ale persoanei. Inculpatul, ca și oricare altă parte a procesului penal, își poate exercita dreptul la apărare și poate solicita administrarea oricăror probe legale pentru combaterea susținerilor formulate în acuzare. În vederea apărării sale împotriva unor inculpări vădit nefondate sau tendențioase inculpatul are la dispoziție și mijloace de drept penal, putând solicita tragerea la răspundere penală a celui care

I-a reclamat, pentru săvârșirea infracțiunii de denunțare calomnioasă, prevăzută la art. 259 din Codul penal.

Curtea constată că art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală nu contravine dispozițiilor art. 16 din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor, deoarece, în mod evident, nu conține dispoziții de natură a

aduce atingere acestor drepturi fundamentale ale omului, obiectul reglementării sale constituindu-l doar procedura de punere în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ralu Traian Filip în Dosarul nr. 15.426/1997 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 octombrie 2000.

PREȘEDINTE,
prof.univ.dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 194 din 12 octombrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Constantin Păunescu în Dosarul nr. 10.706/1999 al Judecătorei Sectorului 1 București.

La apelul nominal a lipsit autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției. Asupra prevederilor art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 48/2000 și a constatat că acestea sunt constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 decembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 10.706/1999, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată, prin apărător, de Gheorghe Constantin Păunescu, având calitatea de inculpat în cauză.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală, potrivit cărora învinuitul sau inculpatul care locuiește în străinătate se citează prin scrisoare recomandată, iar recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare, încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, precum și pe cel al garantării dreptului la apărare, prevăzute la art. 16 alin. (1) și (2), respectiv la art. 24 alin. (1) din Constituție. Conform susținerilor autorului excepției, abatearea de la regula generală înscrisă la art. 178 alin. 1 din Codul de procedură penală, care stabilește modalitatea de îndeplinire a procedurii de citare, prin excepția prevăzută la art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală, „se creează un tratament juridic diferit, în ceea ce privește procedura de citare, între învinuitul sau inculpatul care locuiește în țară și cel care locuiește în străinătate“. În legătură cu nerespectarea dreptului la apărare autorul excepției susține că „art. 24 alin. (1) din Constituție garantează dreptul la apărare, scop pe care art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală îl eludează“.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, consideră că excepția ridicată este neîntemeiată, deoarece învinuitul sau inculpatul care locuiește în străinătate se află într-o situație diferită față de cel care locuiește în țară,

ceea ce justifică și impune chiar un tratament juridic diferențiat.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală nu contravin principiului consacrat la art. 16 din Constituție, întrucât „tuturor persoanelor le sunt aplicate aceleași reguli procedurale. Existența unor norme derogatorii de la dreptul comun nu infirmă respectarea acestui principiu, deoarece aplicarea acelor norme nu se face în mod discriminatoriu“. În susținerea acestei aprecieri se citează Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994. În același punct de vedere se consideră, în continuare, că „nu se încalcă nici dreptul la apărare, acesta cuprinzând mai multe componente, printre care și obligația organelor judiciare de a avea în vedere, din oficiu, aspectele favorabile părților sau existența asistenței juridice obligatorii ori a condițiilor cerute de lege pentru valabilitatea unor acte sau posibilitatea părților de a folosi calea de atac a apelului“. Se invocă totodată și Decizia Curții Constituționale nr. 48/2000 referitoare la constituționalitatea aceluiași text de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală, care face obiectul excepției, are următorul conținut: „*Dacă învinuitul sau inculpatul locuiește în străinătate, citarea se face prin scrisoare recomandată, în afară de cazul când prin lege se dispune altfel. Recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare.*“ Potrivit dispozițiilor alin. 9 al aceluiași articol, prevederile alineatelor precedente, referitoare la citarea învinuitului sau a inculpatului, se aplică în mod corespunzător și altor persoane care urmează să fie citate în cursul procesului penal.

În legătură cu obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că, deși este criticat art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală în întregul său, din motivarea excepției rezultă că această critică vizează doar dispoziția din teza finală a art. 177 alin. 8 din Codul de procedură penală, potrivit căreia „*Recipisa de predare a scrisorii ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare.*“ În consecință, controlul de constituționalitate exercitat în prezenta cauză se va limita la această dispoziție legală.

În opinia autorului excepției, textul de lege criticat încalcă două norme constituționale, referitoare la drepturile fundamentale ale cetățenilor, și anume:

a) Prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, potrivit cărora „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*“, respectiv „*Nimeni nu este mai presus de lege*“. Se susține în motivarea excepției, sub aceste aspecte, că textul de lege criticat instituie o discriminare între persoanele care urmează să

fie citate la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată, în cursul procesului penal, în funcție de locul domiciliului, în țară sau în străinătate; de vreme ce pentru persoanele care locuiesc în țară îndeplinirea procedurii de citare trebuie să rezulte din dovada de înmânare a citației, în cazul persoanelor care locuiesc în străinătate, pentru dovedirea îndeplinirii procedurii este suficientă recipisa de predare a scrisorii recomandate, prin care s-a făcut citarea.

În ceea ce privește interpretarea și aplicarea prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, Plenul Curții Constituționale a stabilit, prin Decizia nr. 1/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, că „Principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite“. Această jurisprudență a Curții este constantă, soluții identice fiind adoptate în numeroase decizii ulterioare, dintre care menționăm Decizia nr. 2 din 3 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 10 aprilie 1998, și Decizia nr. 49 din 10 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998.

În același sens sunt și dispozițiile din anexa la Carta socială europeană — revizuită, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 74/1999 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 4 mai 1999, care prevede în Partea a V-a, art. E, că „*O diferență de tratament întemeiată pe un motiv obiectiv și rezonabil nu este considerată ca discriminatorie*“. Or, este evident că situația persoanelor care locuiesc în străinătate este esențial diferită de cea a persoanelor care locuiesc în țară. Sub aspectul îndeplinirii procedurii de citare sunt diferite atât posibilitățile de comunicare, cât și cele de deplasare. Tot ca o cauză obiectivă, care justifică diferența de tratament procedural, o constituie și faptul că legislația națională poate stabili obligația agenților proprii de transmitere a corespondenței să returneze dovada îndeplinirii procedurii de citare sau de comunicare a actelor judiciare, dar nu poate prevedea aceleași obligații pentru agenții altor state.

De altfel, normele procedurale prevăd numeroase excepții de la regula generală a înmânării în mod direct și personal a citației și în cazul persoanelor care locuiesc în țară, cum sunt de exemplu: predarea citației unor rude sau altor persoane care locuiesc împreună cu persoana în cauză, afișarea citației, citarea prin publicitate, citarea prin administrațiile locului de deținere, ale unităților militare sau ale spitalelor ori prin poarta hotelului și altele, dar aceste excepții nu înseamnă discriminare, ci modalități diferite de îndeplinire a procedurii de citare, determinate de situația obiectiv diferită a persoanelor citate. O cauză legală de împiedicare a continuării judecății o constituie absența inculpatului deținut (art. 314 din Codul de procedură penală), întrucât acesta nu are libertate de mișcare, iar prezența lui trebuie asigurată de administrația locului de deținere.

Cerința legală de a asigura persoanei citate posibilitatea reală de a lua cunoștință de citație, cu toate datele pe care aceasta trebuie să le conțină, este general valabilă și obligatorie, fără nici o discriminare și fără nici un privilegiu. Îndeplinirea viciată a procedurii de citare, ca și imposibilitatea de a se prezenta la termenul fixat pot fi invocate de părțile interesate, urmând ca instanța de judecată să dispună în consecință. Aceasta însă nu este o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare a legii.

b) Cel de al doilea motiv de neconstituționalitate, susținut de autorul excepției, se referă la încălcarea

dreptului la apărare, prevăzut la art. 24 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Dreptul la apărare este garantat*“. În opinia autorului excepției lipsa dovezii de înmânare a citației creează o incertitudine asupra primirii citației de către persoana respectivă, care, în necunoștință de cauză, nu își poate exercita dreptul la apărare.

Curtea constată că nici acest motiv de neconstituționalitate nu este întemeiat. Comunicarea citației printr-o scrisoare recomandată presupune, după toate regulile de transmitere a corespondenței, predarea personală a acesteia. Or, persoana care a avut posibilitatea reală de a lua la cunoștință faptul că a fost citată la o anumită instanță, într-o anumită cauză, într-o anumită calitate procesuală și la

un termen precizat, nu mai poate fi considerată îngrădită în exercițiul dreptului său la apărare. Dovada contrariului cade în sarcina celui care se consideră lezat în drepturile sale.

Pe baza aceluiași considerente, într-o altă cauză, Curtea Constituțională a respins, prin Decizia nr. 48 din 16 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 1 iunie 2000, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală. Aceeași soluție se impune și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, care să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. 8 teza finală din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Constantin Păunescu în Dosarul nr. 10.706/1999 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 octombrie 2000.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **IOAN MURARU**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 206

din 17 octombrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (4)

din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri agricole sau terenuri aflate permanent sub luciul de apă

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri agricole sau terenuri aflate permanent sub luciul de apă, excepție ridicată de Societatea de Investiții Financiare Moldova Bacău în Dosarul nr. 817/2000 al Tribunalului Brăila — Secția comercială.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 10 octombrie 2000 și au fost consemnate în încheierea de la acea

dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 17 octombrie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 817/2000, **Tribunalul Brăila — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri agricole sau terenuri aflate permanent sub luciul de apă**, excepție ridicată de Societatea de Investiții Financiare Moldova Bacău.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 încalcă „dreptul de proprietate asupra acțiunilor, drept protejat de Constituția României în art. 41“, deoarece dispune scoaterea din capitalul social al societăților comerciale agricole a terenurilor

deținute de acestea. Se mai arată că fostele întreprinderi agricole de stat au fost transformate în societăți comerciale, în baza Legii nr. 15/1990, intrând în patrimoniul lor toate mijloacele de producție, inclusiv terenurile agricole, și toate celelalte bunuri avute până atunci în administrare. Prin Hotărârea Guvernului nr. 746/1991 s-a stabilit modul de evaluare a terenurilor agricole, iar valoarea acestora a fost inclusă în valoarea capitalului social, calculându-se astfel numărul acțiunilor societății, din care 70% au revenit Fondului Proprietății de Stat, iar 30% Fondurilor Proprietății Private, transformate ulterior în societăți financiare de Investiții. Prin scoaterea terenurilor agricole din capitalul social se diminuează valoarea acestuia și, în mod implicit, numărul acțiunilor ce îi revin societății de investiții financiare, fiind astfel lezată dreptul său de proprietate.

Tribunalul Brăila – Secția comercială, exprimându-și opinia, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, întrucât, prin scoaterea din capitalul social a terenurilor agricole, numărul acțiunilor nu s-a redus, iar dreptul de proprietate al pârâtei nu a fost încălcat, diminuându-se numai valoarea. Instanța consideră că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 s-au înlăturat dispozițiile luate prin Hotărârea Guvernului nr. 746/1991, prin care a fost lezată dreptul de proprietate al statului, intrându-se astfel în legalitate.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția ridicată este nefondată, întrucât dispozițiile art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 „nu aduc atingere dreptului de proprietate privată, garantat de art. 41 din Legea fundamentală, acestea concretizând opțiunea politicii statului în privința reformei economice și a strategiei de privatizare“. Se mai arată că Hotărârea Guvernului nr. 746/1991 a prevăzut majorarea capitalului social doar cu valoarea acelor terenuri care constituiau proprietatea societăților comerciale, iar art. 75 din Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991 a exclus în mod expres din capitalul social valoarea terenurilor aparținând persoanelor fizice, acționari în temeiul prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, susținerile părților, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri agricole sau terenuri aflate permanent sub luciul de apă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 13 decembrie 1999, care au următorul cuprins: „*Terenurile agricole și terenurile aflate permanent sub luciul de apă nu fac*

parte din capitalul social al societății comerciale prevăzute la art. 1 și 2.“

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul de lege criticat contravine prevederilor art. 41 din Constituție, în general, dar analizând conținutul motivării, Curtea constată că în realitate s-a avut în vedere încălcarea numai a prevederilor alin. (2) teza întâi din art. 41, potrivit cărora: „*Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*“

Examinând textul de lege criticat, Curtea reține că acesta nu dispune anumite măsuri ce urmează a fi luate în viitor, ci face o simplă constatare în sensul că „*Terenurile agricole și terenurile aflate permanent sub luciul de apă nu fac parte din capitalul social...*“. În alin. (2) al aceluiași articol se arată că fac parte din capitalul social al societăților comerciale „*Terenurile pentru care societățile comerciale au obținut certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenului de incintă, eliberat de Ministerul Agriculturii și Alimentației.*“

Textul de lege criticat nu afectează dreptul de proprietate al nici unui titular și nu diminuează proprietatea numănu. Autorul excepției nu a avut niciodată drept de proprietate asupra terenurilor. El deține un pachet de acțiuni care îi conferă un drept de creanță asupra patrimoniului societății comerciale, iar nu un drept de proprietate asupra bunurilor acesteia. Curtea nu poate primi nici susținerea că autorul excepției suferă o pagubă materială prin diminuarea valorii acțiunilor datorită **excluderii** — și nu **scoaterii** — din capitalul social a terenurilor agricole. Potrivit prevederilor Legii privatizării societăților comerciale nr. 58/1991, acțiunile corespunzătoare capitalului social al fiecărei societăți comerciale au fost repartizate procentual între Fondul Proprietății de Stat și fostele fonduri ale proprietății private, antecesorii societăților de investiții financiare. Repartizarea procentuală a acțiunilor societăților comerciale, rămâne identică, indiferent de orice modificare a valorii capitalului social.

Curtea mai constată că în mod legal terenurile agricole și cele aflate permanent sub luciul de apă nu au fost niciodată incluse în capitalul social al societăților comerciale agricole. Deși prin Legea nr. 15 din 7 august 1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 8 august 1990, lege preconstituțională, societățile comerciale constituite prin transformarea unităților economice de stat au preluat tot patrimoniul acestora, iar la art. 20 alin. 2 din acea lege s-a prevăzut că „*Bunurile din patrimoniul societății comerciale sunt proprietatea acesteia, cu excepția celor dobândite cu alt titlu*“, totuși terenurile agricole nu puteau intra în componența patrimoniului societăților comerciale, întrucât situația juridică a acestora, reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate asupra lor, urma să fie reglementată prin acte normative ulterioare. De altfel, Parlamentul adoptase anterior, la 31 iulie 1990, Legea nr. 9 privind interzicerea temporară a înstrăinării terenurilor prin acte între vii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 1 august 1990.

Într-adevăr, pentru reglementarea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole, precum și a situației juridice a acestor terenuri au fost adoptate succesiv numeroase acte normative, cum sunt: Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998; Legea arendării nr. 16/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 7 aprilie 1994, modificată și completată prin Legea nr. 58/1995 și prin Legea nr. 65/1998; Legea

nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 4 martie 1998; Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 198/1999, excepție ridicată de Societatea de Investiții Financiare Moldova Bacău în Dosarul nr. 817/2000 al Tribunalului Brăila – Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 octombrie 2000.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 228

din 16 noiembrie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere, excepție ridicată de Societatea Comercială „E.W.B. & Trading” — S.R.L. Oradea în Dosarul nr. 2.362/CA/1999 al Curții de Apel Oradea.

La apelul nominal se constată lipsa părților (Societatea Comercială „E.W.B. & Trading” — S.R.L. Oradea, Ministerul Finanțelor și Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat a județului Bihor), față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca fiind inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/1998 a fost abrogată prin art. 57 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 31 ianuarie 2000, fiind o ordonanță de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997, expres abrogată prin aceeași ordonanță.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.362/CA/1999, **Curtea de Apel Oradea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere**, excepție ridicată de Societatea Comercială „E.W.B. & Trading” — S.R.L. Oradea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile ordonanței încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, prin care este consacrat principiul neretroactivității legii.

Curtea de Apel Oradea, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată, întrucât „actul normativ nu are nici o dispoziție privind aplicarea retroactivă”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este inadmisibilă, deoarece actul normativ criticat a fost abrogat.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 3 martie 1998, care are următorul cuprins: „*Accizele pentru produsele petroliere, prevăzute la pozițiile nr. 9, 10 și 11 din lista-anexă nr. 1 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor taxe indirecte, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 35/1998, se stabilesc după cum urmează: [...].*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceste dispoziții legale nu mai sunt în vigoare, întrucât au fost abrogate prin art. 57 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2000 privind regimul produselor supuse accizelor (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 31 ianuarie 2000), ale cărei prevederi se aplică începând cu data de 15 februarie 2000, conform alin. (1) al aceluiași articol, text care are

următorul conținut: „*Cu aceeași dată se abrogă prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/1997 privind regimul accizelor și al altor impozite indirecte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 29 decembrie 1997, aprobată și modificată prin Legea nr. 196/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 5 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare.*” Este evident că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/1997 se încadrează între actele normative abrogate prin textul menționat.

Așa fiind, Curtea reține că, potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei.*”

În speță, întrucât criticile de neconstituționalitate privesc Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/1998, ordonanță care a fost abrogată, Curtea constată, în temeiul art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, că excepția este inadmisibilă, urmând să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/1998 privind modificarea accizelor la produsele petroliere, excepție ridicată de Societatea Comercială „E.W.B. & Trading” — S.R.L. Oradea în Dosarul nr. 2.362/CA/1999 al Curții de Apel Oradea.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 noiembrie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

P R E Ț U R I L E
publicațiilor legislative pentru anul 2001

Nr. crt.	Denumirea publicației	Nr. anual de apariții	Valoarea abonamentului anual — lei —	Valoarea abonamentului trimestrial — lei —			
				Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
1.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba română	620	3.432.000	858.000	943.800	1.038.180	1.142.000
2.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba română, numere bis	50	857.600	—	—	—	—
3.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba maghiară	212	3.808.000	952.000	952.000	952.000	952.000
4.	Monitorul Oficial al României, Partea a II-a	290	6.003.200	1.500.800	1.500.800	1.500.800	1.500.800
5.	Monitorul Oficial al României, Partea a III-a	700	1.218.560	304.640	304.640	304.640	304.640
6.	Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a	3.240	5.147.200	1.286.800	1.286.800	1.286.800	1.286.800
7.	Colecția Legislația României	4	900.000	225.000	247.500	272.250	299.500
8.	Colecția de Hotărâri ale Guvernului României și alte acte normative	12	1.500.000	375.000	412.500	453.750	499.200
9.	Repertoriul actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I	1	300.000	—	—	—	—
10.	Decizii ale Curții Constituționale	1	225.000	—	—	—	—
11.	Ediții trilingve	12	1.200.000	—	—	—	—
12.	Ediții tematice*)	52	—	—	—	—	—

*) Prețul individual pe apariție va fi comunicat difuzorului cu 30 de zile înainte de tipărire.

Publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ menționate la punctele 1–6 sunt purtătoare de T.V.A. în cotă de 19%, iar cele menționate la punctele 7–12 sunt scutite de T.V.A.

Pentru siguranța clienților, abonamentele la publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ se pot efectua prin oficiile poștale ale Companiei Naționale „Poșta Română“ — S.A., filialele S.C. Rodipet — S.A., precum și prin următorii difuzori abilitați:

- ◆ INTERPRESS SPORT — S.R.L. — București, Calea Victoriei nr. 133–135, parter (telefon/fax: 650.45.45)
- ◆ G & F PRESS DISTRIBUTION — S.R.L. — București, Șos. Alexandriei nr. 76, bl. PC8, sc. 1, et. 5, ap. 22 (telefon/fax: 420.99.71)
- ◆ PRESS EXPRES — S.R.L. — București, bd Ion Mihalache bl. 164, ap. 33 (telefon/fax: 665.09.22)
- ◆ CURIER PRESS — S.R.L. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon/fax: 068/47.05.96)
- ◆ CALLIOPE — S.R.L. — Ploiești, str. Candiano Popescu nr. 36 (telefon/fax: 044/11.48.01; 044/11.48.02)
- ◆ ROESTA — S.R.L. — Curtea de Argeș, str. Valea Iașului bl. P10, sc. B, et. 3, ap. 18 (telefon/fax: 048/72.11.43)
- ◆ MIMPEX — S.R.L. — Hunedoara, Str. Libertății nr. 5, bl. 12, ap. 5 (telefon/fax: 054/71.10.81)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro